

Stockholm den 22 december 2014

R-2014/1959

Till Kulturdepartementet

Ku2014/1492/RFS

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 23 september 2014 beretts tillfälle att avge yttrande över Kulturdepartementets promemoria Överlämnande av allmänna handlingar för förvaring (Ds 2014:34).

Advokatsamfundet avstyrker förslaget så vitt avser 12 § i förslag till lag om överlämnande av allmänna handlingar till förvaring. I övrigt lämnar Advokatsamfundet förslaget utan erinran.

I och med bolagiseringen av statlig verksamhet infördes en ny bestämmelse i 2 kap. 17 § tryckfrihetsförordningen, som möjliggjorde för nedlagda myndigheter att med stöd av lagen (1994:1383) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring. I tillhörande nu tillämpliga förordning (1994:1495) om överlämnande av allmänna handlingar till andra organ än myndigheter för förvaring anges vissa advokatbyråer som övertog ansvaret för förvaring för de allmänna advokatbyråernas räkning, som sådana enskilda organ.

Föreslagna 12 och 13 §§ saknar motsvarighet i nu gällande lag. 12 § ger enligt författningskommentaren arkivmyndigheten rätt till tillträde till de lokaler där de enskilda organen förvarar sina allmänna handlingar. Om arkivmyndigheten förvägras tillträde till sådana lokaler trots behov, föreslås regler för verkställighet. I avsnitt 7.3.3 hänvisas till en regeringsskrivelse i vilken det talas om att en tillsynsmyndighet bör ha tillgång till de utrymmen som används i den tillståndspliktiga verksamheten. Den enda begränsning som anges i förslaget till lagtext i 12 § är ”i den omfattning det behövs för tillsynens utövande”. Lagtexten i övrigt, ”rätt att få tillträde till de byggnader, lokaler och andra utrymmen som används i det enskilda organets verksamhet”, ger dock en alltför vid

behörighet generellt sett, men särskilt beträffande de advokatbyråer som alltjämt träffas av regleringen. Avseende dessa är lagtextens utformning vare sig acceptabel eller förenlig med de skyldigheter för advokater som följer av 8 kap. 4 § rättegångsbalken.

För det fall förslaget läggs till grund för lagstiftning måste lagtexten i 12 §, särskilt med beaktande av möjligheten för Kronofogdemyndigheten att besluta om handräckning och biträde av polis för verkställighet av åtgärd som föreskrivs i förslaget till 13 §, utformas på ett sätt som tydligare avgränsar tillsynsområdet samt vilka befogenheter tillsynsmyndigheter i detta avseende ges. Advokatsamfundet förordar i detta fall följande utformning av 12 §.

12 §

Den statliga arkivmyndigheten har i den omfattning det behövs för tillsynens utövande rätt att få tillträde till de utrymmen i det enskilda organets verksamhet där förvaring av allmänna handlingar sker.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Anne Ramberg